

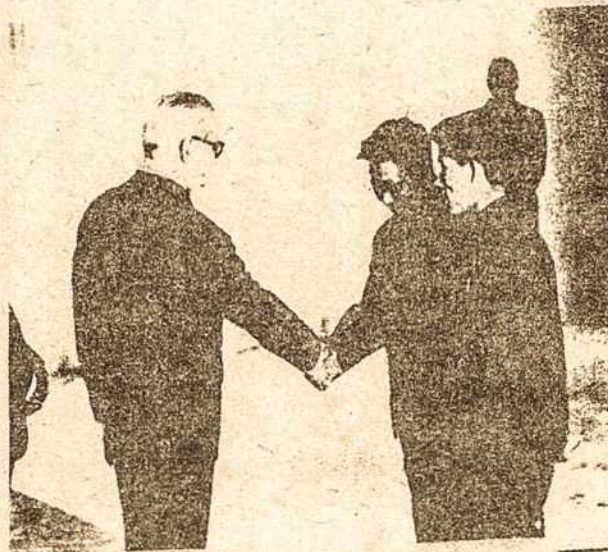
MŪSŲ LIETUVA

NR. 2 (1380) XXVII 1975 M. SAUSIS - JANEIRO 9 D. 1,00 kruzeiras
R. Juatindiba, 20 Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, ESP. Tel. 273-0338

BRAZILIJA

Prezidentas Ernesto Geisel pristatė tautai valstybės ekonominę padėtį. Kritikai labai pozityviai įvertino jo kalbą bei jo perspektyvas. Pabrėžė ypač jo atvirumą, atskleidžiant valdžios rūpesčius ir bėdas, o nesiekiant asmeninės propagandos, ir rimtą objektyvumą, pristatant reikalavimus, kuriuos tauta turi sutikti, norėdama siekti garbingos ekonominės nepriklausomybės.

Prezidentas su kiniečiais

Dienraštis O ESTADO DE SÃO PAULO pradėjo savo 100-mečio minėjimą, kuris, kiek atrodo, plėsis visoje Brazilijoje. Šventes pradėjo São Paule mišiomis naujuose dienraščio pastatuose. Su padėkos mišiomis sukaktis buvo paminėta pačioje sostinėje Brazilijoje (kur pamaldas Dom Bosco šventovėje atlaikė buvusio viceprezidento, Pedro Aleixo, sūnus kunigas), Fortaleza, Rijui, Francoje, Curitiboje, Salvadore, Recife ir kitur. Brazilijos paštas išleido komemoratyvinius ženklus.

Pasaulyje

ARGENTINA

Politikos vadai skelbia taiką ir valdžios organai giriasi įstengę žmonėms užtikrinti saugų gyvenimą, tačiau Naujieji Metai praėjo su pasikėsinimais. Keliuose miestuose sprogo granatos, atnešdamos medžiaginės žalos.

ČILĖ

Čiliečiai pradėjo Naujuosius Metus su tais pačiais rūpesčiais — ekonominė padėtis. Prezidentas Pinochet pakartotinai kvietė tautą į kovą prieš išnaudotojus, neteisėtai keliančius produktų kainas. "Vien tik ištvermingai tvirtai laikydami, sutvarkysim savo ekonominę padėtį", kalbėjo prezidentas sindikatų atstovams.

PORTUGALIJA

Užsienio Reikalų ministeris, Mário Soares, lankėsi Maskvoje, tikslu „geriau aptarti santykius tarp dviejų draugiškų valstybių“. Agentūra Tass pastebi, kad „jau daug pažengta dviejų valstybių draugystės keliu“.

VATIKANAS

"Taikos barometras rodo blogą orą", kalbėjo Pop. Paulius VI Naujųjų Metų proga. Ir rodė baimę dėl naujo karo grėsmės. "Kur teisė? Kur teisingumas? Kur toji tvarkinga ramybė, kurią vadiname taika", klausėsi Popiežius. "Žmogus iš prigimties yra doras, ir turi stengtis būti doras", tęsė šv. Tėvas. Taigi, taika priklauso nuo žmogaus, bendradarbiaujančio su kitais žmonėmis ir su Dievu. Bėda tame, kad žmogus leidžiasi užvaldomas egoizmo, savimylės, išdidumo, pavydo. Štai nesantaikos šaknys.

RUSIJA

Brežnevas, 68 metų amžiaus, Sovietų Sąjungos politikos galva, ar tikrai serga, ar gal nejaukioje padėtyje? Gal buvo per geras — pravėrė vartus žydams ir kitiems; ir viduj atsirado nesantaika, ir pastangos pakeisti valdžios vairą.

Andrej Zakaranovas pramato, kad Brežnevą veja lauk griežtesnės Sovietų Sąjungos politikos srovė. Nuo to dar daugiau nukentės visi, ne vien tik disidentai.

Religinės knygos tik ateistiniame muziejuje

Ateistai savo paskaitomis įrodo Dievo buvimą

KAUNO ARKIVYSKUPIJA

Siauliai

1974 kovo 15 Šiaulių Aklujų kombinato darbininkai buvo nuvaryti į ateistinę paskaitą, kurią skaitė Kauno Medicinos instituto profesorius I. Zaksas.

Lektorius kalbėjo, kad užsienyje skleidžiamos neteisingos žinios apie religinės spaudos suvaržymus Lietuvoje, nekaltų kunigų baudimus ir t.t. Profesorius paminėjo, kad į Kauno Kunigų seminariją niekas nestoja ir jokių suvaržymų iš tarybinės valdžios pusės nėra. Jeigu pasitaiko, kad vienas kunigas aptarnauja kelias parapijas, tai vien dėl to, kad, esant mažam tikinčiųjų skaičiui, keli kunigai nereikalingi.

Po paskaitos klausytojai uždavė eilę klausimų.

— Šiandien iš lektoriaus girdėjau, kad ateistai — tikinčiųjų bičiuliai. Aš esu tikintis ir to paties išmokiau savo vaikus. Šiaulių ateistai net keletą kartų per posėdžius užtikrino, kad mano vaikai į aukštąsias mokyklas neįstosia. Tai kur bičiulystė? — klausė darbininkas Šileikis.

Lektorius užtikrino, jei Šileikio vaikai egzaminus išlaikysia neblogiau už kitus, tai tikrai įstosia, o apie Šiaulių ateistų elgesį jis nesiorientuoja.

Darbininkas Jurevičius taip pat priminė, nematęs iš ateistų pusės draugiškumo. Du jaunuoliai praėjusiais metais ant Kryžių kalno pastatė kryžių ir už šį "nusikaltimą" buvo skaudžiai nubausti. V. Ivanovas buvo išvarytas iš Muzikos mokyklos, o Z. Mištautas — neprileistas prie valstybinių egzaminų. Be to, Z. Mištautas buvo prievartaujamas Kūčių dieną skaityti ateistinę paskaitą. Ar tai ne pasityčiojimas iš tikinčio žmogaus? O gal tai bičiulystė?

Prof. Zaksas atsakė, kad ateistai, siūsdami Mištautą skaityti ateistinę paskaitą, pasielgė, gal būtų neteisingai, o apie neprileidimą prie egzaminų visiškai netylėjo.

Jurevičius priminė, kad religinė spauda išleidžiama Lietuvoje labai mažais tiražais ir jos gauti

beveik neįmanoma. Pavyzdžiui, už "Maldyną" tikintieji mokėtų net po 30 rublių, kad tik jų gautų. Knygą "II Vatikano susirinkimo nutarimai" Jurevičius matęs tik ateistiniame muziejuje.

Kultūros rūmų direktorius Alminas tvirtino, jog jis negalys būti tikinčiu žmogumi, nes kažkodėl mūsų laikais stebuklų nėra, o praeityje — viskas išgalvota.

Darbininkas Jurevičius pastebėjo, kad ir mūsų laikais esą stebuklų Liurde, Fatimoje, tik dėl religinės spaudos trūkumo šie faktai daugeliui lieka nežinomi.

Prof. Zaksas kalbėjo, kad II Pasaulinio karo metu vokiečiai Dievo vardu įvykdė žudynių. Vienas darbininkas paaiškino, kad Hitleris buvęs bedievis, o fašistų lageriuose buvę išžudyta tūkstančiai kunigų.

— Ką veiks ateistai, kai neliks tikinčiųjų? — paklausė Šileikis.

Kiek pagalvojęs, lektorius atsakė, kad tada ateistai kovosią su girtavimu ir kitomis negerovėmis. Į daugumą darbininkų klausimų prof. Zaksas arba visiškai neatsakė, arba miglotai šį tą paaiškino.

— Dievo buvimą įrodo net jūsų paskaita, — baigė savo kalbą vienas darbininkas. Salėje kilo ovacijos.

*

Knyga apie Sibiro lietuvių kapinyną

• Prel. V. Mincevičiaus Romoje pastangomis išėjo italų kalba knygutė: "SIBERIA: cimitero del popolo lituano" (Sibiras: lietuvių tautos kapinynas). Tai yra rinkinys 1940-1941 metais deportuotųjų lietuvių palaidijimų: Jono Kreivėno, Stefanijos Rūkienės, dr. Mykolo Devenio, Onos Prunskienės (kun. Juozo Prunskio motinos), Petre Bagdonienės ir kt. Knygutė baigiama šurpiu Sibiro lagerio kalinių Kūčių aprašymu. Žada išėiti panaši knygutė apie antros okupacijos metu išvežimus.

Plačiajame Pasaulyje

Išvažiuoti nori ne vien tik žydai

BOSTON. — "The Christian Science Monitor" dienraštis vakar dienos laidoje paskelbė vedamąjį, kad ne tik žydai nori išvykti iš Sov. Rusijos, bet taip pat nori išvykti lietuviai, armėnėnai ar ukrainiečiai. Iš viso, tam reikalui pasaulis skiria labai mažą dėmesio. Vedamajame primenama, kad net 15.000 vokiečių, gyvenančių Centrinėje Azijoje, kreipėsi į V. Vokietijos kanclerį Helmut Schmidt, pasistengti, kad jie būtų išleisti iš Sov. Sąjungos. Taip pat daug vokiečių nori išvykti iš Estijos. Pasak dienraščio, Sov. Rusijoje yra apie 1.8 mil. vokiečių, kurie ten buvo deportuoti antrojo pasaulinio karo metu. Kiek iš jų išvyktų iš Sov. Rusijos, jeigu būtų galima, sunku pasakyti. Vedamasis išreiškia viltį, kad Vakarų pasaulis jų neužmirš ir Kremlius pripažins civilizuotam pasauliui būtinus emigracijos reikalu standartus.

Naujų šūkių neišgalvoja

MASKVA. — Jau paskelbti šūkiškai, kuriuos reikės nešioti gatvėse, minint Spalio revoliucijos 57-sias metines. Kaip paprastai, nieko naujo nėra, tas pats šablonas. Kartais tik išleidžiama kas nors nukreipto prieš kitą šalį, kartais naujų įdedama. Amerikos adresu piktų šūkių nėra, neminima nei Kinija, bet Izraelis dar priešų sąrašo naujais nedraugais įrašytas Urugvajus ir Čilė.

Vengrijoj galima, Lietuvoj — ne

BUDAPEŠTAS. — Kalocsa arkivyskupas Ijjas pranešė, kad katalikų Bažnyčia Vengrijoje oficialiai leista du kartu į savaitę mokyti vaikus, katekizmo. Pamokos gali vykti tik bažnyčiose ir kitose bažnytinėse patalpose.

Iki šiol katekizmą mokyti tebuvo galima pradinėse mokyklose, tik patiems mokiniams arba jų tėvams išakmiai pageidaujant. Dabar atsiveria galimybė dėstyti religiją ir aukštesniųjų klasių moksleiviams bei jaunimui.

Kada tai bus galima daryti Lietuvoj?

Wroclawo, Lenkijos, lietuvių šokėjų ir dainininkų grupė.

Cicero miestas pasmerkė Australijos pasielgimą

Miesto taryba priėmė Lietuvių Bendruomenės rezoliuciją

CICERO, Ill. — Cicero miesto taryba priėmė rezoliuciją, kurioje pasmerkiamas Australijos ir Naujosios Zelandijos vyriausybių nutarimas pripažinti de jure Pabaltijo kraštus Sovietų Sąjungai.

Rezoliucijoje nurodoma, kad JAV ir kitos Vakarų valstybės teisiškai nepripažįsta Pabaltijo kraštų sovietams, kad, jėga užimdami šiuos kraštus, jie sulaužė tarptautines sutartis, kad pateisinimas šio nemoralaus veiksmo gali tapti pavojingu pavyzdžiu naujiems tarptautiniams nusikaltimams.

Rezoliucijos išvadose sakoma, kad Cicero miesto taryba smerkia šį Australijos ir Naujosios Zelandijos žygį ir prašo šių valstybių peržiūrėti padarytą nuosprendį, kuris nesiderina nei su demokratine idėja, nei su pagrindinėmis žmogaus teisėmis. Šios rezoliucijos nuostatai bus pasiųsti JAV prezidentui, JAV valstybės sekretoriui, Australijos ir Naujosios Zelandijos ministrams pirmininkams ir spaudai.

Rezoliucija buvo pristatyta Cicero Lietuvių Bendruomenės vardu. Jos pravedimu rūpinosi

apylinkės valdybos pirmininkas A. Markelis ir vicepirmininkė A. Pripuolenytė.

Rezoliucijos priėmimą plačiai aprašė "Cicero Life" laikraštis, kuriame yra atpasakotas A. Markelio pareiškimas. Jis nurodė, kad šiuo pripažinimu Australija ir Naujoji Zelandija visų pirma paneigia jau seniai garsinamą žmogaus teisių deklaraciją. Jis taip pat pabrėžė, kad okupuotoje tėvynėje lietuviams yra atimtos pagrindinės laisvės ir teisės. Jie negali viešai pareikšti nei savo politinės valios, nei tautinių troškimų. Toliau laikraščio aprašyme nurodoma lietuvių veikla prieš Australijos ir Naujosios Zelandijos nutarimą: demonstracijos, protesto laiškų bei telegramų siuntimas. Apskaičiuojama, kad vien iš Cicero miesto buvo išsiųsta apie tris šimtus protesto telegramų.

~~~~~

Susipratęs tautietis
skaito ir platina
vienintelį P. Amerikos
savaitraštį
MUSŲ LIETUVA

~~~~~

Pas Lenkijos lietuvius

Lenkijos lietuviai leido laikraštėlį Varsnas, bet jis buvo likviduotas. Vėliau išleido vienkartinį leidinį — Vingis. Iki šiol labai retai buvo leidžiama Aušra. Dabar ji paversta periodiniu laikraščiu ir pasirodys kas ketvirtis metų.

Wroclavo lietuviai paskutiniu laiku išsirūpino sau nuolatines lietuviškas pamaldas, kurias apsiėmė laikyti lietuvis kunigas Alfredas Rūkšta. Pamaldos vyksta vienoje seniausių miesto bažnyčių. Pirmosios mišios buvo kovo 3.

Wroclavo lietuviai turi savo lietuvių draugiją su šokėjų ir dainininkų grupe.

NEIŠLEIDO IŠVYKTI IŠ KAUNO

Spalio 6-9 New Yorke vyko pasaulinė įvairių mechanikos mokslų atstovų konferencija (pasaulinė mechanizmo konferencija). Atstovų dalyvavo iš visų pasaulio aukštųjų mokyklų. Iš anksto paskelbtame atstovų sąrašo buvo įrašyti trys atstovai iš kauno Politechnikos Instituto. Tie atstovai buvo R. A. Jonušas, K. M. Ragulskis, M.S. Rondomanskas.

Pagal tuos sąrašus buvo pasitikrinta Statler Hilton viešbutyje, ir buvo pranešta, kad atstovai neatvyko.

Kodėl neatvyko? Pasilieka mįslė. Paprastai žmonės nori išvažiuoti į pasaulį, bet niekas neleidžia.

SVEIKATA

RŪKYMAS IR ŠIRDIES LIGOS

Ką naujo begali pasakyti ir parašyti, kas dar nėra pasakyta ir parašyta laikraščiuose, mediciniškose knygose apie rūkymą. Žmonės visada rūkė. Idomu, kad rūkė ne tik tabaką, bet ir visokią žolę, augalų lapus, kaip a- viečių, chrizantemų, dobilų ir pan. Ispanai turi priežodį: "rūkymas yra poilsis darbe ir darbas poilsyje". Reiškia, visada, kai nori pasilsėti nuo darbo, kai darai pertrauką ir kai neturi ką dirbti, rūkai, kad turėtum užsiėmimą. Paskaitęs moksliskas knygas, atrasi tokių pasakymų kad cigaretės veda prie plaučių vėžio, prie širdies atakų emfizemos ir pan. Nežiūrint to, rūkorių skaičius kasmet didėja, nes pradėjo daugiau moterų rūkyti. Dažnai gali matyti, kaip jau mokyklų mergaitės perka cigaretes ir viešai rūko. Mokyklų vadovybė nedraudžia, nes draudimas nieko nepadedą. Rūkant pasidaro

dujos, anglies dvideginis, nitro- geno dvideginis ir vandenilio cianidas — visos pavojingos dujos.

Rūkoriai tik žiūri savo malonumo. Jie žiūri savo smagumo, kurį gauna iš rūkymo. O kaip kiems yra, jiems nesvarbu. Kas nerūko, tam yra didelė kankynė, kai oras yra užnuodytas. Pradėjo organizuotis žmonių grupės prieš rūkymą. Sąjūdis pradėjo vesti karą prieš oro suteršimą. Važiudamas girdėjau, kai konduktorius draudžia rūkyti cigarus, rūkančius cigaretes varo į autobuso galą. Taip yra autobusuose, kurie atlieka ilgesnes keliones.

New Yorko valstybė pravedė įstatymą, kuris pradės veikti nuo spalio 1 dienos. Juo draudžiama rūkyti maisto krautuose, teatruose, kinuose, ligoninėse, senelių prieglaudose, keltuvuose, knygynuose, muziejuose ir kitose uždarose vietose. Jau kitos 12 val-

šbauginti žydų, pradėjo bėgti į artimas valstybes ir tikėjosi jų pagalba grįžti atgal į Palestiną.

1948 m. žydai paskelbė Izraelio nepriklausomybę, išsirinko parlamentą ir toliau grūmėsi su arabais. Vienoje rankoje jie laikė arklą, kitoje ginklą. 1967 m. tos grumtinės pasibaigė šešių dienų karu, kurį laimėjo žydai. Jie užėmė Sirijos Golan aukštumas, vakarinį Jordano krantą ir Sinajaus pusiasalį. Per tą karą vėl daugybė arabų apleido Palestiną. Šiomis dienomis Sirijoje priskaitoma 200,000 arabų pabėgėlių, Jordane 900,000, Libane 320,000, Egipte 390,000, Arabijoje ir kitose artimose arabų valstybėse 250,000. Dauguma jų gyvena Jungtinių Tautų globojamose stovyklose.

Neturėdami vilties grįžti atgal į Palestiną, arabai karo pabėgėliai pradėjo steigti partizanų grupes ir kovoti iš pasalų prieš žydus. Tų grupių yra šešios. Didžiausioji grupė vadinasi Al Fatah. Ji turi apie 6,700 narių, kurių 2,000 yra kovotojai. Antroji grupė vadinasi tautinių Palestinos išlaisvinimo frontu, trečioji tautiniu demokratinio Palestinos išlaisvinimo frontu, ketvirtoji generalinė komanda tautinio Palestinos išlaisvinimo fronto, penktoji Al Saiqa (griaustiniu). Šeštoji arabų išlaisvinimo frontu. Jas apjungia Palestinos išlaisvinimo organizacija, įsteigta 1964 m. Jos steigėjas Ahmed Šukairy savo laiku paleido šūkį, kad reikia „išvadyti žydus jūrą“. Organizacijai priklauso apie 13,700 narių, kurių 3,650 yra aktyvūs kovotojai.

tybių įvedė įstatymo projektus, kad būtų skiriamos patalpos atskirai rūkoriams ir nerūkoriams. Prezidentas Fordas ir buvęs prezidentas Nixonas nerūko, bet jų žmonos rūko. Nixonienė stipriai rūko, — pirmiau tik privačiai, paskutiniu metu jau rūkė ir viešai. Pastebėta, kad politikai, kaip senatoriai, kongreso atstovai, ne tiek rūko, kaip būtų galima manyti. Sporto žmonėms draudžiama, bet jie dažnai rūko. Buvo manyta, kad dideli sportininkai yra stiprios valios žmonės, nerūko tabako, nevartoja narkotikų, bet tyrinėjimai parodė, kad ir jie nėra be žmogišku silpnybių. Atrodo, kad po didelio fizinio įtempimo ima cigaretes. Bet yra atletų, kurie nerūko visškai. Sen. Edward Kennedy nerūko. Julia Child, kuri turi garsią programą TV 2 kanale apie prancūzų virtuvę, sako, pirmiau labai rūkusi, bet vieną kartą padarė nutarimą nerūkyti ir neberūko. David Susskind televizijoje turėjo kelis kartus pasikalbėjimą su širdies ligų specialistais. Visi žymūs specialistai, paklausti, ar jie patys rūko, atsakė, kad ne. J.V.

Dabar Palestinos išlaisvinimo organizacijai vadovauja garsusis arabas Yasser Arafat. Per paskutinį arabų viršūnių suvažiavimą Maroke jis buvo oficialiai pripažintas karo pabėgėlių vadu. Per tą suvažiavimą buvo nutarta du svarbūs dalykai: 1) steigti „nepriklausomą tautinį autoritetą bet kurioje išlaisvintoje Palestinos dalyje“ ir 2) teikti kasmet Syrijai ir Egiptui po 500 milijonų dolerių pagalbą ginklų įsigijimui, Jordano karalystei 300 milijonų dolerių ir Palestinos išlaisvinimo organizacijai 50 milijonų. Iki šiol Jordano karalius Husseinas tvirtino, kad jis yra tikras Palestinos karo pabėgėlių atstovas ir vadovas. Dabar tas titulas suteiktas Arafatui. Jis bus netrukus paminėtas Jungtinėse Tautose. Tačiau nežinia, ar norės su juo tartis žydai. Karalius Husseinas yra Vakarų draugas ir ne kartą yra slaptai susitikęs su Izraelio atstovais. Izraelio vyriausybė pakartotinai pareiškė, kad nenori tartis su „plėšikais“, t.y. su Palestinos išlaisvinimo organizacijos atstovais. JAV užsienio reikalų sekretoriui teks spausti žydus, kad nusileistų. Antra vertus Arafato apsilankymas Jungtinėse Tautose atkreips daugelio politikų dėmesį į skaudžią arabų karo pabėgėlių padėtį, kuri negali amžinai taip tęstis. „Mes esame tauta didžiausioje nelaimėje“, taip pareiškė vienas arabas pabėgėlis, dabar priskirtas Kuwaito pasiuntinybei prie Jungtinių Tautų patarėjų. Arabų karo pabėgėlių klausimas yra labai opus ir jį reikia pradėti išti.

Už rūkymą bus baudžiama

New York. — Pirmasis pasauly didmiestis duos pavyzdį kitiems, viešosiose patalpose uždraudamas rūkyti. Nuo lapkričio pradžios nelegalu rūkyti krautuose, keltuvuose ar salose, kur susirenka 50 ir daugiau žmonių. Bausmė numatyta iki tūkstančio dolerių ir vienu metų kalėjimo.

Draudimų rūkyti autobusuose ar kitose vietose yra žinoma kai kuriose Arizonos ir Floridos vietose. Panašiai žada pasielgti New Jersey, Pennsylvania, Massachusetts, Nebraska, Pietų Dakota. Draudimas rūkyti vadinamas „nerūkiančiųjų teisių apsaugojimu“.

ŠYPSENOS

Aritmetika

Mama moko mažą dukterį:

— Jei tau duosiu du saldinius, o paskui dar vieną, tai kiek turėsi?

— Tris.

— O jei iš tų trijų saldainių vieną paimsiu, kiek tau liks?

— Aš tau savo saldainio neduosiu.

Meno parodoj

Žiūrovas, apžvelgęs pasiutusiai naujoviško meno parodą ir pastebėjęs ant durų užrašą "Išėjimas", taria:

— Tai vienintelis išmintingas dalykas, kurį čia matau...

Pavardės

— Atleiskit, ar šiame name gyvena Paukštelis?

— Taip, trečiame augšte. Tik jis save vadina Žvirbliu.

Gydytojo kabinete

Gydytojas: Koks buvo didžiausias jūsų svoris visame gyvenime?

Pacientas: Šimtas aštuoniasdešimt penki svarai.

Gydytojas: O mažiausias?

Pacientas: Aštuoni svarai ir septynios uncijos.

Medikas ir dailininkas

Vokiečių dailininkas Maks Lieberman tapė medicinos profesoriaus portretą. Profesorius jam pareiškė, kad dėl laiko stokos tegalėsias pozuoti du kartu. Dailininkas stengėsi jį įtikinti, kad dviejų kartų nieku būdu nepakanka.

— Man, pavyzdžiui, nustatyti diagnozę pakanka pacientą apžiūrėti tik vieną kartą, — pasakė profesorius.

— Taip? — atsiliepė dailininkas, — bet jei tamsta suklysti, tai laidotuvių direktorius tamsos klaidos nekabina ant sienos, o mano klaidos įremintos kabinamos ant sienos.

Parinko Pr. Alš.

Petras Pakalnis

PALESTINOS KARO PABĖGĖLIAI

Vieni pirmųjų Palestinos gyventojų buvo finikiečiai. Paskui ją valdė žydai, asyrai, babiloniečiai, persai, graikai, makabėjai, romėnai, bizantinai, arabai, egiptiečiai, kryžiaus karų ryteriai, mamelukai ir turkai.

Per pirmąjį pasaulinį karą anglai išvarė iš Palestinos turkus ir patys ten įsikūrė. Karo metu žydai išgavo iš Anglijos premjero Balfur pareiškimą, kad Palestina yra žydų tėvynė. Nuo to laiko prasidėjo didelė žydų imigracija. Jie supirkinėjo arabų ūkius ir pradėjo šeiminkauti. Mat, prieš karą jie buvo nutarę steigti savo valstybę. Dabar jiems atrodė, kad geresnės progos negalės būti.

Supratę žydų tikslą, 1936 m. arabai sukilo prieš anglus, įsteigė laisvės kovotojų būrius ir pradėjo maištauti. Nuo jų neatsiliko ir žydai. Jie įsteigė dvi slaptas karines organizacijas ir pradėjo kovoti prieš arabus. Pinigų jie gaudavo JAV, o ginklus supirkinėjo visur. Kovos buvo žiaurios. Viename kaime, vardu Deir Yassin, žydai išžudė visus gyventojus.

Matydamos, kas dedasi Palestinoje, 1947 m. Jungtinės Tautos nusprendė padalinti Palestiną į dvi dalis. Viena turėjo priklausyti arabams, kita žydams. Bet arabai,

LIETUVIŲ TAUTA GYVA, TEBEKOVOJA

Aktyvioji lietuvių tautos išeivija negausi skaičiumi. Gal tik kelios dešimtys tūkstančių. O ir tie patys negyvena vienoje vietoje — išsisklaidę po visą pasaulį, daugelyje kraštų, keliuose žemynuose. Tai mūsų silpnybė, bet gal ir stiprybė, nes kartais mažos lietuvių grupės daugiau padaro už didesnes.

O gal mūsų darbas, mūsų balsas, protestai, demonstracijos yra beprasmiškas dalykas? Gal be reikalo taip ilgai ir taip labai stengiamės ne daug ko tepasiekdami?

O atsakymą į šį klausimą duoda kartkartėmis mus pasiekia iš okupuotos Lietuvos laišukai, išvengę cenzorių. Štai viename jų rašoma: "Mūsų gyvenimas tikrai nėra lengvas. Tiesa, mes jau seniai apsipratome su įvairiais trūkumais. Išmokome gyventi be galo susikimšę ankštuose kambariuose, žiemos metu kęsti šaltį, ieškoti maisto, stovėti prie krautuvų ilgose eilėse, bet negalime niekaip susitaikyti su mintimi, kad taip amžinai sovietinių rusų vergijoje ir liksime. Tačiau mus kartais pasiekia žinios, kad ten užsienyje jūs energingai kažką darote, kad Lietuva būtų laisva. Tai mes, be ko kito, juntame iš paligėjusių rusų valdininkų ir jų pataikūnų veidų, skaitome jų spaudoje, kaip jie susijaudinę koneveikia jus, niekina kažkokius 'veikėjus', 'veiksnius'. Tiesiu keliu einate, lietuviai, ir mums daug padedate. Jeigu ne jūs, jeigu ne jūsų ilgametė kova, jei ne jūsų pastangos ir demonstracijos, niekas pasaulyje nežinotų, kad Lietuva yra pavergta, rusai darytų su mumis ką panorėtų. Lietuvoje nebebūtų likę lietuvių, nebūtų Lietuvos, nes ją būtų ištikęs visiems gerai žinomas Krymo totorių, Volgos vokiečių, čekėnų ir kitų mažesnių tautų šurpus likimas".

Ar ilgametė kova, kurios ir galo nematyti, yra prasminga ar beprasmiška, reikalinga ar nereikalinga, tiksliai ar netiksliai — atsakymą duoda ir pats mūsų priešas.

Pažvelkime tik, kaip priešo žvalgybos įstaigos ir jo agentai jau 30 metų nepaprastai stropiai ir tiksliai seka kiekvieną mūsų žingsnį, reaguoja į mūsų darbus, pareiškimus, kaip jaudinasi okupantas dėl mūsų pasiektų laimėjimų ir kaip džiūgauja, kai

retkarčiais mums kur nevyksta. Paskaitykime tik okupantų laikraščius, maskvinius ir vietinius — leidžiamus lietuvių kalba. Paimkime į rankas specialiai lietuviams išeiviams skaldyti ir provokuoti skiriamą Vilniuje leidžiamą savaitinuką — kiek daug vietos jie skiria republikoms prieš "buržuazinius nacionalistus", mūsų veiksmus, organizacijas.

Pridėkime dar, kiek daug yra įvairių okupantų provokatorių, samdytų ir savanoriškų, agentų mūsų tarpe, o taip pat, kiek neišmanėlių iš šiaip jau gerų lietuvių tarpo, kurie duodasi agentų suklaudinami ir jų vedami. Visa tai susumavus ir padarius išvadą, susidarys įspūdis, kad okupantai mūsų tarpe vis dėlto šį tą padaro, kai ko pasiekia.

Lietuvos žmonių ryšiai su laisvu pasauliu, net su savo giminėmis užsienyje labai menki. Lietuviška spauda iš šio žemyno ar iš laisvųjų vakarų kitų kraštų jų nepasiekia. Tačiau kiekvieno mūsų svarbesnio laikraščio, žurnalo ar knygos keli egzemplioriai nueina.

Okupantams labai nepatinka lietuviškos radijo transliacijos Lietuvai, nepatinka ir radijo pranešimai svetimomis (jų tarpe ir rusų) kalbomis, kur pateikiama žinių apie Lietuvos okupaciją, pavergtų, sovietų išnaudojamų žmonių gyvenimą. Be galo nepatinka užuominos apie deportacijas, apie Lietuvos kolonizaciją rusais, apie religijos niekinimą ir persekiojimą. Lietuvos katalikų bažnyčios kronika, skelbianti tikriausius faktus apie religijos persekiojimą, yra toks okupantams nemielas dalykas, kad apie "Kroniką" oficialiai niekur neužsimenama, su ja nepolemizuojama, į užmetimus neatsakoma — lyg tos Kronikos visiškai nebūtų. Kronika yra tik sekama, gaudoma ir nepagaunama.

Faktų kalba rodo, kad juo mes labiau puolame okupantus, juo labiau prieš jų savivalę protestuojame, demonstruojame, juo Lietuvoje gyvenantiems mūsų tautiečiams yra geriau: jie sekami, bet nedeportuojami, lyg ir leidžiama jiems šiek tiek laisviau kvėpuoti.

b. kv.

LIETUVOS LAISVINIMO DARBAI IR PRIEMONĖS

Iš Lietuvos Laisvinimo darbo konferencijos

Lietuvos Laisvinimo darbo konferencijos pirmoji sesija įvyko 1974 spalio 26-27 dienomis College of White Plains, New Yorke.

Konferencijoje dalyvavo: Lietuvos Diplomatine Tarnyba, kaip stebėtoja (dalyvavo A. Simutis, generalinis konsulas New Yorke), Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, Amerikos Lietuvių Taryba, JAV Lietuvių Bendruomenė, Kanados Lietuvių Bendruomenė ir Lietuvos Laisvės Komitetas.

Konferencijoje buvo nagrinėjamos šios trys problemos: 1. Lietuvos laisvinimo darbo padėtis, samprata ir bendravimas su pavergtos Lietuvos lietuviais, referavo atstovas Stasys Lušys; 2. Lietuvos laisvinimo ilgalaikiai darbai ir priemonės, referavo Altos atstovas kun. Vytautas Bagdanavičius MIC; 3. Lietuvos laisvinimo einamieji ir specialūs darbai, referavo PLB pirmininkas Bronius Nainys. Referantai davė ir savo pasiūlymus toms problemoms spręsti. Kiekvienam iš jų atskirai buvo duoti paklausimai, į kuriuos jie atsakinėjo.

Be to, konferencijos dalyviai, jų buvo 24, pagal savo pageidavimą, pasiskirstė į tris komisijas, kurios, ilgai padirbėjusios, paruošė savo pasiūlymus konferencijos plenumui svarstyti.

Spalio 27 iš ryto konferencija pradėjo varstyti ir diskutuoti komisių pasiūlymus ir juos, kaip konferencijos darbų išvadą, priėmė sutarimo būdu. Šios išvados bus Eltoje paskelbtos vėliau, kuomet konferencijos sekretoriatas redakciniai tas išvadas aptvarkys.

Konferencijos plenumui pirmininkavo dr. K. Vallūnas, Vliko pirmininkas, Br. Nainys, PLB pirmininkas, ir T. Blinstrubas, Altos vicepirmininkas. Sekretoriatą sudarė dr. J. Valaitis, J. Kavaliūnas ir A. Vakselis.

Antroji konferencijos sesija įvyks 1975 balandyje, Chicagoje. Joje bus svarstomos paskutinės dvi (4-5) problemos: 4. Darbų pasidalinimas ir finansavimas, 5. Laisvinimo darbo organizacijos sąranga.

Konferencija buvo uždara. Ją pabaigus, sugiedotas Tautos himnas. (E.)

TIK SĄMONINGAS IR KOVOJANTIS LIETUVIS
NESUTIRPS RUSIŠKO IMPERIALIZMO KATILE.
IŠTVERS IR SULAUKS ŠVIESESNĖS ATEITIES.

Br. Nainys, PLB V-bos p-kas

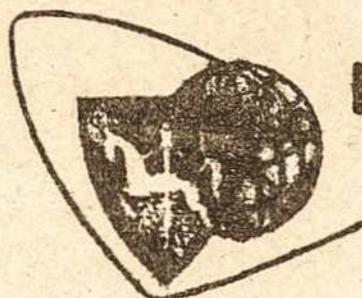
Šiais metais Pavergtųjų Tautų Savaitės eisenoje Chicagoje gausiai dalyvavo jaunimas. C. Genučio nuotrauka

**PLB VICEPIRMINKAS
LANKĖSI PLJK REIKALU**

**Tesinys iš praeito nr.
KALBĖJO IR JAUNIMAS**

Romo Kasparo dr. P. Jonikas prašė magnetofono juoston įrašyti Brazilijos lietuvių jaunimo lietuvišką tarmę, kurios davinius panaudosis savo baigiamoje ruošti knygoje apie lietuvių kalbą ir kalbos išlaikymą. Kalbėdami apie Jaunimo kongresą ir kitus reikalus, juoston lietuviškai kalbėjo: Silvija Bendoraitytė, Elena Bareišytė. Teresė Jočytė, Audra Vosyliūtė, Antanas Aleknavičius, Kristina Valavičiūtė, Živilė Jūraitytė, Arūnas Steponaitis ir Algirdas Sliesoraitis.

Pasisakydami įvairiais Jaunimo kongreso reikalais kalbėjo sekančiai: S. Bendoraitytė papasakojo apie vaikų stovyklą, apie jaunimo rūpestį Kongresą gerai suruošti; Audra Vosyliūtė pabrėžė sunkumus su lietuvių kalba, kuri bus Jaurinšo kongrese labai reikalinga, o Elena Bareišytė paaiškino apie lietuvių kalbos bei kultūros vasaros kursus bei PLJK būstinės darbą; panašiai kalbėjo ir Teresė Jočytė; Ž. Jūraitytė įkalbėjo pagrindinius numatytos studijų savaitės programos bruožus ir paaiškino keltą temų; K. Valavičiūtė apibūdino ekskursijas po São Paulo apylinkes, Rio ir pajūrį kongreso metu ir po jo; A. Aleknavičius aprašė Vila Kostka, studijų savaitės vietą, su visomis sąlygomis posėdžiauti, gamta, fizines sąly-

III PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESAS

TERCEIRO CONGRESSO MUNDIAL DA JUVENTUDE LITUANA

Rua dos Glórias, 927-9 - Vila Bela - 03147 São Paulo, SP - Tel (011) 63-5723, 274-0934

gas, kadangi dalyvauja studijų savaitės administracinėje komisijoje; A. Steponaitis, kviesdamas kitų kraštų jaunimą dalyvauti, išreiškė viltį, kad kongresas bus naudingas visiems lietuviams.

BLB posėdyje su Romu Kasparu Alf. D. Petraitis apibūdino lietuviškos veiklos bei pastangų kryptį, minėdamas, kad statydami pamatus, dar nematome pastato, kuris ant tų stiprių pamatų išaugtų. Sekretorė Geny Žarkauskaitė minėjo būsimą Brazilijos 50-ties metų pagrindinės imigracijos sukaktį, kurią pradės Jaunimo kongresas, ir kuri lietuvių vardą iškels platesnėje brazilų visuomenėje. Įdomų žodį Š. Amerikos jaunimo tėveliams tarė Aldona Bareišienė, užtikrindama tolimų kraštų šeimoms, kad jaunimas, atvykęs iš toli, bus čia lietuvių šeimų globojamas ir prižiūrimas: "Ko daugiau atvažiuos jaunimo, tuo bus gražesnis kongresas", kviesdama ir tėvelius atvykti ir būti Kongreso svečiais.

Finansų komisijos posėdžiui pasibaigus pirmininkas prel. P. Ražainas pareiškė, kad Brazilijos lietuviai deda visas pastangas kongresą gerai suruošti, ypatingai, kad tai pirmas pasaulinio

masto lietuvių suvažiavimas šiame krašte. Vila Zelinos klebonas kun. J. Šeškevičius Jaunimo Kongreso ruošą ir patį įvykį pavadino „lietuvišku pavasariu“, tikėdamas, „kad rudenį duos gražių vaisių“. Šv. Kazimiero asmeninės parapijos klebonas kun. P. Daugintis pabrėžė lankomų šeimų susidomėjimą kongresu, ypatingai iš jaunosios kartos, ir kad visose šeimose jis primena ar papasakoja apie būsimą kongresą. Jautriai pakalbėjo ir Brazilijos JK komiteto valdybos narė Halina Mošinskienė. Beveik kiekvienas radijo programoms savo žodį taręs pakartotinai, kvietė visus atvykti, susipažinti su Brazilija ir jos lietuviais, jau žinodami, kad laukiama apie 400 svečių iš Šiaurės Amerikos.

ŽINIOS IŠ Š. AMERIKOS

PLB vicepirmininkas, atvykęs Jaunimo kongreso reikalais iš Čikagos, pranešė, kad gegužės mėnesį keturiems mėnesiams atvyksta Brazilijos jaunimo talkon Marija Saulaitytė. Ją siunčia ir kelione pasirūpina PL Bendruomenė. Prieš ją sugrįžtant į JAV-bes studijoms tęsti, atskris kita veikli lietuvaite,

Daiva Vaitkevičiūtė, plačiai besireiškianti neo-lituanų ir kongreso veikloje. Manoma, kad ji galės būti Brazilijoje net iki po kongreso, talkindama ne tik kongreso ruošoje, bet ir lituanistinėse mokyklėse, kursuose, stovyklose ir panašiai. Bus daugiau

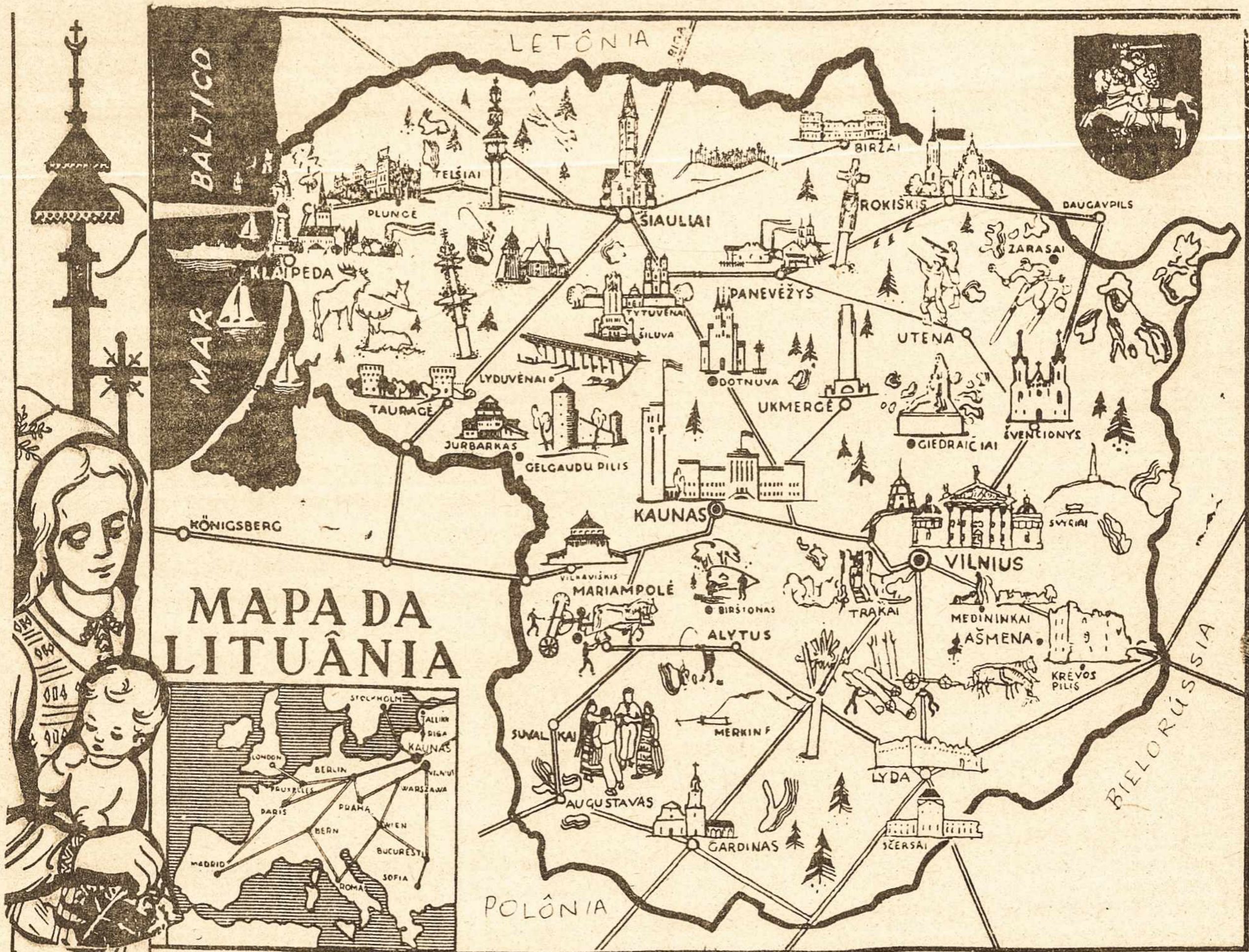
FALTA APENAS UM ANO

Em fins de 1975 começará o terceiro Congresso Mundial da Juventude Lituana que se iniciará na Argentina, Uruguai e terminará aqui no Brasil.

Com este congresso, o laço que se formará entre os lituanos dos demais países vai fazer com que nós nos tornemos uma grande família com um mesmo ideal.

Para que o congresso se suceda bem teremos a necessidade de ter a sua colaboração trabalhando conosco pois precisamos formar um bom numero de pessoas jovens e mais idosas em comissões como turismo, finanças, acomodações, bústine e outros. Quanto mais pessoas, maior será o nosso sucesso e alegria por termos participado de algo tão importante e bonito como o III PALK.

Kristina Valavičiūtė

EŽIAI IR DYGLIAKIAULĖS

Ežiai priklauso seniausiems žinduoliams, tai yra, gyvūnams, kurie maitina jauniklius savo pienu.

Manoma, kad ežių buvo jau eoceno periode, nes rasta jų palaikų. Žmonių pėdsakų iš to laikmečio dar neturime.

Ežių kelios rūšys gyvena beveik visuose Vakarų Europos ir Vakarų Azijos kraštuose. Jų nėra Madagaskare, Australijoje ir taip pat Amerikoje.

Gyviai, kuriuos žmonės Amerikoje kartais vadina ežiais, yra ne vabzdžiaėdžiai EŽIAI, bet grauzikės DYGLIAKIAULĖS.

Ežys maždaug 7-10 inčų ilgumo, uodega vos 1 inčo. Jo nugarą iki didokų, bet trumpų ausų dengia trumpi, bet stangrūs ir tankūs plaukai kietais, aštriais galais - dygliais. Dygliai šokoladinės spalvos, jų galiukai gelsvai balti. Snukutis, kojos ir pilvas apaugę šiurkščiais plaukais.

Ežio galva smaila, pleišto pavidalo, snukutis ilgas, kad būtų patogų rausti žemę ir susieškoti kirminėlių ir vabzdžių. Kojos trumpos, storokos. Akys vidutinio didumo. Iš viršaus žiūrint ežys maždaug kiaušinio formos.

Gyvena ežys tarp akmenų, urvelyje pakrantėje, kelmo skylyje - kad tik būtų šilta ir sausa. Šaltuose kraštuose jis pramiega žiemą.

Ežys minta augalais, varliagyviais, ropiais, vabzdžiais, tai yra, vabalais, kakšlėm (tarakonais), kirmėlėm, sraigėm, varlėm, pelėm, žiurkėm ir net gyvatėm. Jei pasitaiko, ir ant žemės randamais paukščiais ir jų kiaušiniams. Medžioja daugiausia naktį.

Ežiai vaikus veda du kartu per metus. 5-8 jaunikliai gimsta sausais lapais ir žolėm išklotame urvelyje vos po žemės paviršiumi. Jie akli ir dengti mainkštais, baltais dygliais.

Už savaitės ežiukai praregi, už 3 savaitių dygliai kieti ir tėvų dyglių spalvos. Už 4 savaitių jaunikliai jau einą su motina pasidairyti po pasaulį.

Ežio dygliai nėra priemonė pulti, bet gintis, ir susigaudyti maisto. Jo raumeninga oda sudaro lyg maišą, į kurią jis, pajutęs pavojų, įtraukia snukį ir kojas.

"Atsiritą kamuolį, pilną adatų prismaigstyta", užduoda mums mįslę mūsų tautosaka.

Paprastai priešai pasitraukia

Baltos plevos, juodos avys:
Kas išmano, tas jas gano.
(ežiai)

Kas pučia be lūpų?
(ežiai)

NUPIEŠTI
ŠEŠI
ŽVĖRELIAI.
KOKIE!

ATSPĖKITE KAS?

Keturi broliukai stovi po viena kepure.
(ežiai)

Mūsų Lietuvoje Mažiesiems

nuo adatų kamuolio arba, įsidūrę, atstoja. Bet yra ir tokių, kurie vis dėlto sugeba pasmagurianti jo riebia, minkšta mėsa. Ką, pavyzdžiui, daro lapė?

Ji nuridina ežį į vandenį, kur jis turi plaukti, kad nepaskęstų. Tuojuo gudrioji kūmutė jį už nosies ištempia iš vandens ir be šokio sąžinės graužimo sudoroja - išėda.

Bet dygliai taip pat padeda ežiui susimedžioti maisto.

Pastebėta, kad ežys atsargiai prislenka prie gyvatės ir, patempęs ją už uodegos, susiriečia į kamuolį. Įpykusi gyvatė puola ežį ir susikapoja į jo dyglius. Už kelių minučių ji taip išsimūša iš jėgų, kad lengvai tampa ežio grobiu.

Ežys žmonių mėgiamas. Kinijoje jis net laikomas šventu padaru, ir žmonės raginami jį gerbti.

Kas užaugo Lietuvoje, gerai atsimena ežius. Jis gal net yra laikęs susisukusį į kamuolį ežiuką rankose arba stebėjęs ežio šeimą

žąsėle einančią pasivaikšioti žinoma, lėtai, lėtai, motinai savo tiškai pūksčiant, kad vaikai nepasimestų.

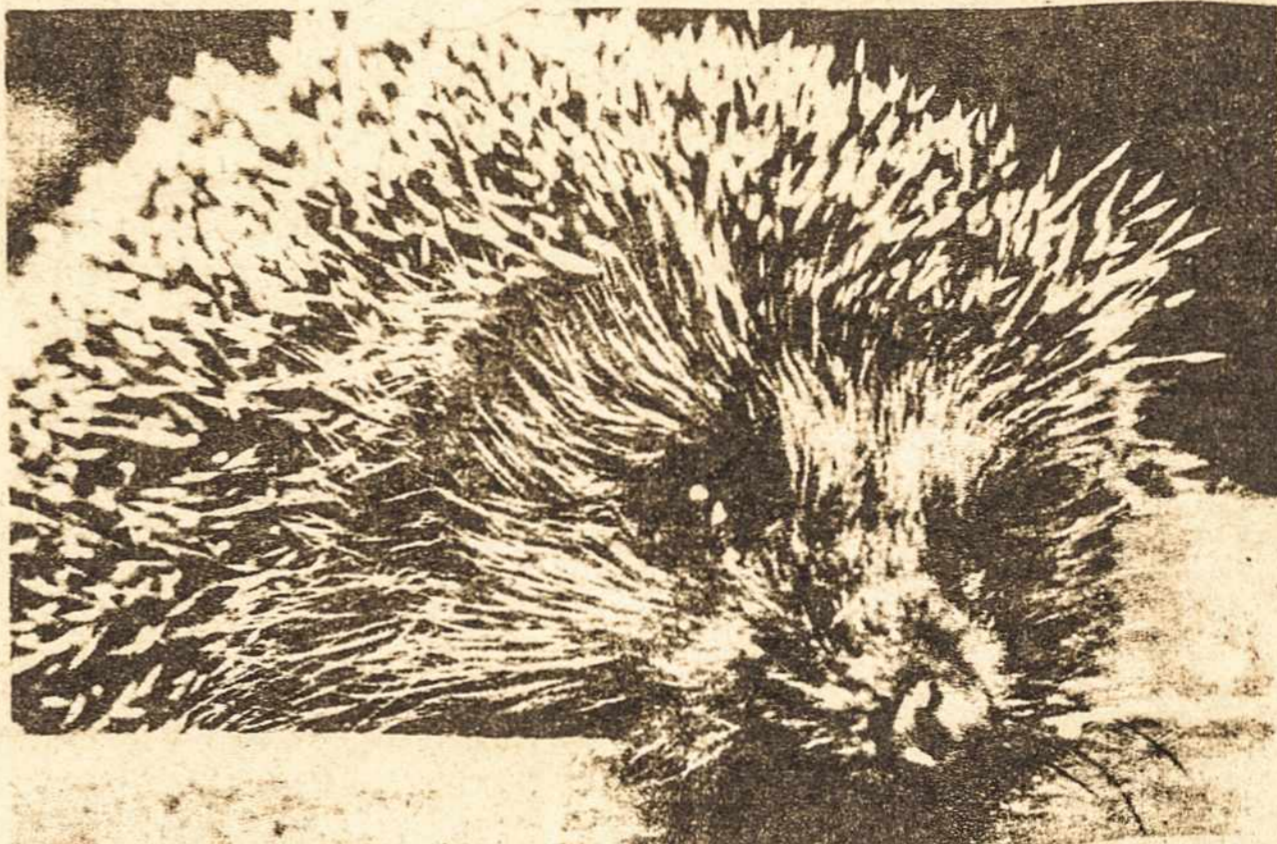
Žmonės iš viso ežius mėgdavo ir net prisijaukino. Jie būdavo dėkingi už tai, kad ežiai naikindavo visokius apie trobesius nepažeidžiamus gyvius, ypač gyvates, jų tarpe nuodingąją marguolę.

Mūsų jaunimas ežius tėra matęs paveikluose arba Kaziuko mugėse, į kurias šaunios šeiminkės atneša skanias ežių imitacijas iš saldžios teslos, apteptos šokoladu ir prismaigstytos plonų teslos dygliukų arba migdolų.

Gal kai kam ir yra tekę skaityti apie ežių ir kiškio lenktynes arba apie ežį, kuris įsiprašė į kurmio urvelį ir paskui jį visą užėmė, išspausdamas vargšą šeiminkę.

Pagal tai kartais ir sakome apie nedėkingą žmogų, kad jis elgiasi kaip ežys kurmio lizde.

P.P.

IRUTĖ ir KĖSTUTIS

Literatūra * Dailė * Mokslas

Šveicarai akademikai nepriklausomoje Lietuvoje

PROF. JUOZAS ERETAS „Europos Lietuvis“

KONSTANTIN VON REGEL (1890-1970)

Apsišvalgę po dvasios mokslų įstaigas, aplankykite dar Gamtos-Matematikos Fakultetą, kuriame sutinkame botaniką Konstantiną Regelį. Jis jauniausias narys tos iš Zuericho paeinančios Regelių dinastijos, kuri carų Rusijoje gavo kilmingųjų titulą.

Konstantinas gimė 1890 m. Petrapilyje. Ten jis, išgijęs brandos atestatą, ir eidamas senelio Eduardo (1815-1802) ir dėdės Alberto (1845-1909), garsių botanikų, pėdomis, taip pat pasišventė augalų pasauliui. 1917 m. revoliucija jį privertė persikelti į Pabaltijį, kur jis pirmą užuovėją rado Estijoje kaip privatdocentas tame pačiame Tartu universitete, kuriame kadaise jo tėvas Wilhelmas (1875-1932) buvo dėstęs istoriją. Norėdamas dar praplatinti savo mokslinį akiratį, Konstantinas 1921 m. Wuerzburge išgijo daktaro laipsnį. Po to jis atvyko į Lietuvą, kur akademinėje sferoje Regelių šeima jau buvo žinoma. Todėl jos jauniausias narys universitete iškart gavo botanikos katedrą.

Konstantinas buvo aukštas, liesas džentelmenas. Mokėdamas išsireikšti beveik visomis žymesnėmis Europos kalbomis, jis bematant išmoko ir lietuviškai kalbėti. Tas jam padėjo lengvai susinešti tiek su ministerijos direktoriais, tiek su sodo darbininkais. Tai palengvino ir jo demokratiška pagarba savo bendradarbiams, o taip pat jo užkrečiantis darbštumas. Nepaisydamas savo aukštos kilmės, jis gyveno paprastai ir visiems rodė gražų pavyzdį.

Alfa ir Omega viso jo triūso buvo užvedimas bei išvystymas Botanikos sodo Aukštosios Fredos dvare, prie Kauno. Jo senelis Eduardas tokį sodą buvo įkūręs Petrapilyje ir kartu su dėde Albertu laimėjo pasaulinį garbę. Konstantinas, jiems padėdamas, išgijo tokį patyrimą, kuris jį nūnai įgalino Lietuvą apdovanoti tokiu pat sodu, kuris Pabaltijyje ir toli už jo neturėjo sau lygaus. Vos tik koją įkėlęs į Kauną, dar 1923 m. jis ėmėsi to milžiniško darbo, su kuriuo per 15 metų kėlė ir gulė. Tuo būdu Lietuva davė galimybę Konstantinui, kurį dėl jo aukšto ūgio vadindavome „didžiuoju“, pritaikyti savo retus gabumus bei Petrapilio tradiciją ir užkopti į kitų Regelių aukštumą.

Bet jis buvo ne tik sumanus sodo organizatorius. Kaip augalų sistematikas bei jų geografinio išplitimo žinovas, pasižymė-

jo ir mokslo darbais, kurių išspausdino daugiau kaip du šimtus. Be to, jis redagavo *Scripta horti botanici Vytanti Magni*, taip pat ir *Fontes florae lituanae* ir dar paruošė vadovėlius studentams bei šiaip gamtos mylėtojams, kaip rinkti augalus ir sudaryti kolekcijas.

Aprūpindamas Lietuvą tokia literatūra, Konstantinas neužmiršo nei užsienių, į kuriuos jam Petrapilio Regeliai buvo praskynę kelią. Jam lengvai buvo prieinami žurnalai Zueriche, Vienoje, Berlyne, Haagoje ir kitur. Pažymėtina, kad jis Zueriche net trimis atvejais išspausdino raštus apie Lietuvos pievas. Medžiagos savo darbams jis, viengungis, vadinasi, šeimos nevaržomas, surinkdavo skaitlingose ekskursijose, kuriose jis pasiekdavo beveik visus Europos kraštus. Nuolatos su referatais dalyvaudavo ir botanikų kongresuose. Sunku aprėpti, ką jis vieniui vienas padarė Lietuvos augaliniam turtui išgarsinti.

Konstantinas su mūsų šalimi taip buvo suaugęs, kad jis negalėjo išivaizduoti egzistencijos šalia jos ir be jos. Dėlto iki sielos gelmių jį sukrėtė Sovietų okupacija, kuri dabar Lietuvoje iš anūko atėmė tai, ką prieš dvidešimt metų komunistai buvo atėmę iš jo senelio Rusijoje. Bet jis nekapituliuavo, savo sodo išgelbėtus daiktus apdirbo Ženevoje, o po trijų metų, pasinaudodamas rusų išstumimu iš Lietuvos, sugrįžo prie savo senų pareigų botanikos sode. Tačiau jis neilgai galėjo džiaugtis savo laime, nes 1944 metais naujas Sovietų įsiveržimas jį dabar galutinai išvarė. Po to jis, kaip karalius iš savo žemių išguitas, bastėsi po Europą ir Vakarinę Aziją, pasirodė Zueriche, viešėjo austrų Graze, dirbinėjo kiek irakiečių Bagdade ir turkų Izmiere.

Nors jau niekur šaknų įleisti nebepajėgė ir visur tegyveno iš lagamino, Konstantinas plūšo ir toliau. Bet tie klajoklio raštai jam savojo augalinio rojaus Aukštojoje Fredoje negalėjo atstoti. Vieną paskučiausią darbą jis 1955 m. paskyrė Lietuvos spygliuočiams, ir dar iki savo dienų galo jis puoselėjo veikalą apie Lietuvos augalų geografiją. (Veikalas tebėra neišleistas).

Tik neseniai pavyko sužinoti, kad K. Regelis mirė 1970 m. gegužės 22 d. Zueriche. Čia jis ir palaidotas. Kas tam tolimam kapui svetimaj žemėj šiandien atneš gėlių? Bet jos kiekvienais metais vis iš naujo kvapniai jo garbei žydi Aukštosios Fredos gėlyne.

APIE KULTŪRINĖS VEIKLOS TURINĮ IR METODUS

Pokalbis su LB Kultūros Tarybos pirm. A. Kairiu

JURGIS GLIAUDA

Kokioms aplinkybėms esant teko išpraiegoti būti LB Kultūros tarybos pirmininku?

Išrinkus naują LB Krašto valdybą, daugiau nei pusmetį buvo sugaišta ieškant 'gero pirmininko'. Pagaliau, apėjus ratą, sustota toje pat vietoje. Š.m. gegužės 30 d. gavau raštą LB Tarybos prezidiumo pirmininko Algio Rugieniaus, pranešantį, kad esu patvirtintas Tarybos pirmininku, santykiu 40 už, 4 prieš. Toks nedviprasmiškas LB Tarybos pasisakymas už mano kandidatūrą gražino man moralinę pusiausvyrą ir davė jėgų pradėti darbą iš naujo.

– Kaip atrodo Kultūros tarybos struktūra? Kokie jos veikimo metodai?

– Gavau visą eilę pasiūlyimų ir patarimų. Vieni pataria Kultūros tarybai būti vien kultūrinės veiklos planavimo institucija. Kiti patarė kreipti didesnę dėmesį į konkrečią kultūrinę veiklą, paliekant planavimą vien teoretikams.

Kultūros tarybai pačiai priklauso ir planavimas, ir suplanuotų darbų realizavimas.

LB Kultūros taryba sudaryta iš dviejų skyrių: Planavimo ir Vykdomojo. Planavimo skyriaus darbas bus vykdomas korespondenciniu būdu. Vykdomasis skyrius rūpinsis konkrečia kultūrine veikla, organizacine kultūros aktualija. Atskirų pirmininkų skyriai neturės. Aš koordinuosiu darbą. Ateitis parodys ar tokia struktūra bus naši ir veiksminga. Turiu abejonių, turiu ir vilčių. Abejones sukelia galimo darbo našta: taryba iš 5 ar 7 žmonių – nieko ypatingo, tačiau iš 19 – jau kitos problemos.

Iš kitos pusės vilties teikia išskyrimo eksperimentas. Patirtis rodo, kad kultūrininkai intelektualai visai pagrįstai laiko save, vaizdžiai kalbant, karininkais, o kultūrinio darbo vykdytojus – kareiviais. Atskirus teoretikus nuo praktikų, pažiūrėsime kas iš to išeis.

Buv. LB

Kultūros fondo zinioje veikusias kultūrinės institucijas, kaip Pasaulio Lietuvos Archyvą, LB Jaunimo teatrą, lėšas, knygas, aktyvą ir pasyvą, o taip pat ir programinius kultūrinio darbo išipareigojimus jau perėmė naujai sudarytoji LB Kultūros taryba. Ji pasistengs iki ateinančio LB Tarybos suvažiavimo paruošti mūsų kultūrinės veiklos planus. Tuoj pat pradės rūpintis išgauti nuo mokesčių atleidimo statusą ir vykdyti kitus kultūrinės veiklos uždavinius, testinumo tvarka perimtus iš buv. LB Kultūros Fondo.

– Kultūros Tarybos veiklos planavimas, atrodo, nebus 'smegenų tresto', tai yra ryškaus rinktinumo ir tam tikro izoliacionizmo žymių, bet kooperacijos su iš-eivijos iniciatyva paremtas darbas?

– Suskirstymas darbo į Planavimo ir Vykdomo skyrius padarytas vien mano nuožiūra, pasitarus su Krašto valdybos pirmininku. Vykdomasis skyrius sudarytas iš vien Chicagoje gyvenančių asmenų, nes jų veiklos laukas grynai praktinis, reikalaujantis kasdienės darbo duoklės. Planavimo skyrius sudarytas iš visoje šalyje gyvenančių mūsų intelektualų bei kultūrininkų. Ne vien todėl, kad kultūriniam prioritetui nustatyti bei projektams paruošti reikia 'smegenų tresto', kokio negausi viename mieste, bet todėl, kad LB-nei svarbu į tokį reikšmingą darbą įtraukti kuo platesnes intelektualų jėgas, kurie be pažiūrų skirtumo, be politinių ar organizacinių ginčų, atsidėtų mūsų kultūriniam darbui. Mano giliu įsitikinimu, joks asmuo, politinė grupė ar organizacija, neturi kultūrinės veiklos monopolio. Kultūrinis iš-eivijos išiprasminimas priklauso lygiai visiems ir visi lygiai esame atsakingi.

Kultūrinės veiklos planas turėjo būti paruoštas jau prieš keletą metų. Tokiam planui įgyvendinti tikimasi turėti nemažas pinigų su-

Pirmieji Australijos lietuviai

Pirmas žinomas europiečių apsilankymas Australijoje yra užregistruotas 1606 m. Tai buvo olandų laivas „Little Dove“, sustojęs Australijos įlankoje. Vėliau anglų kapitonas Dampier tyrinėjo šiaurinės Australijos krantus. Ir tik 1770 m. anglų kapitonas Cook po ilgesnio tyrinėjimo surado derlingus rytų Australijos laukus. 1787 m. anglų kapitonas Arthur Phillip buvo paskirtas naujai formuojamos britų nusikaltėlių kolonijos Australijoje valdytoju. Jis su vienuolika laivų išplaukė į Australiją. Visą šio nepaprasto laivyno įgulą sudarė 717 kalinių, 290 jūrininkų ir palydovų. Po aštuonių mėnesių vargingos kelionės, 1788 m. sausio 26 d. pirmieji kolonistai išlipo į krantą toje vietoje, kur dabar yra Sydney uostas. Tą dieną, gaudžiant patrankų šūviams, kapitonas iškėlė Britų imperijos vėliavą ir paskelbė Australiją Britanijos kolonija. Nuo to laiko sausio 26 d. yra paskelbta Australijos tautinė šventė.

Pirmieji lietuviai į Australijos kontinentą iš Amerikos ir Anglijos atvyko dar prieš pirmąjį karą. Vėliau atkeliavo iš Kinijos, Lietuvos ir kitų vietų. Brisbanės apylinkėje buvo susidariusi lietuvių ūkininkų kolonija, kuri išsisklaidė pirmojo karo metu. Dauguma lietuvių apsigyveno Sydney mieste ir įsteigė Australijos lietuvių draugiją. Keliauninko M. Šalčiaus paskelbtomis žiniomis (žr. „Pasaulio Lietuviai“), ši draugija turėjo apie 100 narių. Viso Australijoje ir Tasmanijoje gyveno 235 asmenys, kurie pasisakė esą gimę Lietuvoje. Iš jų 119 pareiškė esą lietuviai.

Bet pati didžiausia lietuvių emigracija į Australiją prasidėjo pasibaigus antrajam karui. Pradėdami kurtis, jie tuoj pajuto lietuviškos spaudos trūkumą. Pirmieji lietuviški laikraščiai buvo „Australijos Lietuvis“ ir šv. Kazimiero draugijos biuletenis. Bet jie buvo spausdinami tik rotatoriumi ir rečiau išleidžiami.

1949 m. sausio 26 d. buvo džiaugsmingai sutiktas pirmasis „Mūsų Pastogės“ numeris. Tai pirmasis laikraštis, pradėtas spausdinti spaustuveje, kuris jau šiomet paminėjo savo gyvavimo 25 metų sukaktį. Leidėjai to laikraščio paskirtį apibūdino taip:

„...„Mūsų Pastogė“ pirmuoju savo uždaviniu laiko tarnauti Australijos Lietuvių D-jos tikslams, kaip jie pažymėti D-jos įstatuose. Mes stengsimės talkininkauti besikuriantiems Australijoje lietuviams visais jiems rūpimais klausimais. Teiksime jiems kuo išsamiausia visokeriopą politinę, ekonominę bei kultūrinę informaciją, apimančią platųjį pasaulį ir ypačiai pavergtąją Lietuvą.

Šią spaudos misiją atlikdami, mes griežtai laikysimės spausdintojo žodžio kultūros, garbingos jo etikos.“ („Mūsų Pastogė“, 1949 m. Nr. 1).

Savaitraščio atsakomuoju redaktorium buvo A. Baužė, o redaktorium J. Žukauskas. Leidėjus pasveikino anuometinis Imigracijos ministeris A. A. Calwel, kurio laiškas ir nuotrauka yra įdėti „M. P.“ antrame numeryje. Ministeris savo sveikinime, tarp kita ko, pareiškė: — „Žymi dalis atvykusiųjų Australijon išvietintų asmenų yra lietuviai. Mes mėgstame juos ir esame tikri, kad jie mėgsta mus. Jie atvyko pas mus su daina ir šypsena. Jie dirbo noriai ir gerai ir užsitarnavo visų australų pagarbą.“

Nors pradžia buvo sunki, bet laikraštis kasmet stiprėjo, augo ir tobulėjo. Ilgainiui apėmė visas veiklos sritis su vienkartiniais arba pastoviais skyriais. Pradžioje leido Australijos lietuvių draugija, o dabar — Australijos lietuvių bendruomenė. Laikraščio redaktorais yra buvę J. Žukauskas, J. Vėtelkis, B. Zumeris, J. Kulakauskas-Kalakonis, V. Kazokas ir kt. Dabar redaguoja A. Mauragis.

V. Vytenietis

KULTŪRINĖ VEIKLA

(iš 7 psl.)

mas, gal virš ketvirčio milijono dešimties metų laikotarpyje.

— Kas yra, konkrečiai tarus, mūsų kultūrinės veiklos ir rūpesčių objektai?

— Moksliniai dalykai labiausiai mums rūpi. Kokios kultūrinės sritys kultivuojamos? Kokiam darbui angažuotini asmenys? Mano nuomone, tokie moksliniai ar meniniai projektai turi būti vykdomi, kurie turi tiesioginės reikšmės Lietuvių kultūrai ir jo kultūrinei pažangai. Pavyzdžiui: Lietuvos valstybės ir tautos istorija, Lietuvių kalba ir jai giminingi dalykai, Lietuvių literatūra savo ir svetimomis kalbomis, Lietuvių menas, muzika ir dainos, Lietuvių tautosaka ir tautiniai šokiai, Lietuvių reprezentaciniai leidiniai savo ir svetimomis kalbomis, Žymieji lietuviai: monografijos, biogra-

fijos ir atsiminimai, Teatras ir teatrologija, ir kt, kt ryšio su mūsų kultūra, netu rėtų būti finansuojami išei vijos sudėtais pinigais. Pav. kompiuterių mokslas, skridimas į erdves, nors ir lietuvių mokslininkų darbai, neįeity į Kultūros tarybos rūpesčių sritį. Mums rūpi dvasiniai mūsų tautos lobiai. Tokiems darbams pirmenybė.

Šia proga kreipiuosi į mūsų kultūrininkus, menininkus ir mokslininkus, į įvairius mūsų visuomenės veikėjus, kuriems rūpi mūsų kultūrinė prasmė, savo mintimis, idėjomis ar bent sugestijomis prisidėti prie kultūrinės veiklos projekto paruošimo. Neįmanoma visus pasiekti laiškais. Kreipiuosi dabar. Kas turi kokių sumanymų, pasiūlymų ar planų, rašykite. Kultūriniai laukai platūs ir gražūs, teikią daug vilčių dabarčiai ir ateičiai, tačiau be širdies, be rankų, be pasiaukojimo ir geriausia žemė neduoda vaisių.

Esu dėkingas Dirvai už šio pokalbio paskelbimą.

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

Atsiminimai iš Sibiro tremties

Stefanija Rūkienė

BAČERSKIŲ MIRTIS

Nebuvo pas ją atvažiavusi ir felčerė, kuri gyvena Suchoje kaime. Jai paskirta ir mūsų kaimo gyventojus gydyti. Kolchozo pirmininkas turėjo pas ligonę atvežti felčerę, bet jam stigo žmoniškumo ir jis neatliko savo pareigų. Kam rūpintis senute, kuri jau nebegali dirbti ir turi užėmusi vienoje kaimo pirkelėje kampa.

Taip tyliai ir užmigo senutė. Tik su savo paskutiniu atodūsiu, atidavė dvi skaidrias ašaras, dar priklausančias šiam nedėkingam pasauliui. Jokių būdinių. Kolchozas sukėlė iš baltų lentų karstą. Geležinis su Meinioriumi iškasė duobę, ir suvargęs arkliukas nutempė ją į kapinyną. Tyliai mažas būrelis lietuvių palydėjo senutę amžinybėn. Toli ir vargingas jai buvo tremties kelias iš Žemaitijos iki Sibiro. O čia pasitiko sunki bado mirtis.

Už poros savaičių mirė ir Bacerskis. Ryto rado jį amžinai užmigęs. Niekas jo jau negalėjo pabudinti. Niekas jo neslaugė, negydė, neįguodė ir paskutinį momentą nebuvo, kas paduotų vandens. Mirė badu. Tai

baisus žodis. O komunistai badą aptaria:

— Amerikos kapitalistai darbininkus marina badu.

Niekas jam neuždegė žvakės ir nepašvietė tamsiame gyvenimo kelyje, paliekant šios žemės vargus. Žvakės čia niekur negausi, o iš namų vargu ar kas turėjo ją atsivežęs. Tremtiniai jam negalėjo padėti, nes visi dirba laukuose ir miškuose, o kaime būna tik svečiais. Visi vos kojas bepavelka, gyvena pusbadžiai ir suka galvas, kaip ta diena pramisti ir neišgriūti.

Savųjų mirtis mus pritrenkė. Iki šiol mes apie mirtį dar nenoromis galvojome. Dabar ji užvaldė mūsų mintis. Tarp savęs stengėmės nekalbėti apie giltinę, bet visi žinojome, kad esame pastumti po jos dalgiu.

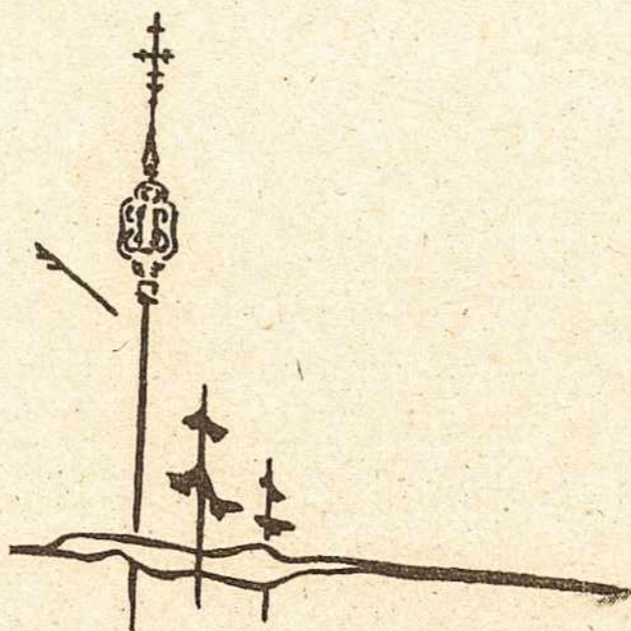
Kaime likusios tik moterys su mažais vaikais, bet ir jos visą dieną dirba artimesniuose laukuose, o vakare grįžusios dar turi apeiti savo ūkelį, patvarkyti ir pavalgydinti vaikus. Namų pareina išvargusios ir nuolat susirūpinusios šeimos maitinimo reikalais.

Senukas Bacerskis labai pergyveno žmonos mirtį ir jau gaivališkai nenorėjo užmigti Sibire. Vis laukė karo pabaigos. Grįžimo viltis neapleido jo iki paskutinės minutės. Dar karas nepasibaigė, o jau abu žemaičių žemės vaikai mirė ir ilsisi tolimoje Malinovoje.

Akušerė Jasinskienė kniubdama ėjo, visus gydė, guodė ir kaip galėdama gelbėjo savuosius nuo barškančių mirties pirštų. Po metų nuo Bacerskių mirties palaidojo jį savo vyrą Mykolą ir šalia jo pati atsigulė, kad nebūtų taip nuobodu vienam ilsėtis „Narymo Spinduly“. Ir tie abu žemaičiai miega Malinovkos kaime, Bakčaro rajone, Tomsko apygardoje. O „pasaulinio masto parlamentas“ J. Paleckis Australijoje žurnalistams neraudonuodamas tvirtino, kad visi grįžo.

Padėjo sergantiems ir Bronė Gintalienė, nors ji buvo nėščia ir jau vaikščiojo paskutines dienas. Paskutinėmis nėštumo dienomis ir tremtinių moterų dirbti nevarė.

Pradeda pildytis Kremliaus carų planas. Mirę jau negrįš ir nereikalaus savo žemės, nereikš pretenzijų į savo paliktąjį turtą. Tai buvo buožės, parazitai ir išnaudotojai, bet jų turtas labai reikalingas nusipelnusiems kompartijos veikėjams ir kruglodurovų palikuonims, mūsų tėvynės okupantams.

MŪSŲ ŽINIOS

PAS ARGENTINOS LIETUVIUS

Gruodžio 23 – Sausio 1 Buenos Airėse Jaunimo kongreso reikalais buvo nuvykęs Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vicepirmininkas Romas Kasparas su žmona Loreta. Posėdžiavo ir tarėsi su JK komitetu, finansų komisija, jaunimo o bendrais reikalais su Argentinos lietuvių Bendruomene - Argentinos Lietuvių Organizaciją ir Spaudos Taryba, ALOST, kurios pirmininku yra Artūras Mičiuidas. Kūčių dieną kartu su A. Mičiuidu, Argentinos Lietuvių Centro pirm. A. Ruplėnu ir Argentinos finansų komisijos J. Gaidamausku apžiūrėjo Kongreso stovyklos sovyklavietę Punta Indio, apie 170 km. nuo Buenos Aires.

SENELIŲ ŽIDINYS

Argentinos lietuviams gražiai įrengti seneliams lietuviams namus, pavadintus „Senelių židinys“, kuriuos tvarko tam reikalui sudaryta valdyba. Židinio administracija vyksta sklandžiai, senelius, reikalui esant, aptarnauja lietuviai gydytojai.

Kokiu būdu pasisekė Senelių židinį įgyvendinti? Ilgai svarstė, sugalvojo šį metodą: statyti sklype mažus butus – apartamentėlius, kurių kiekvienas turi kambarį, virtuvėlę ir vonios kambarį. Asmuo, norįs, židinyje gyventi, įneša tą sumą pinigų, kuri reikalinga apartamentėliui pastatyti, ir jame gyvena. Sutarta, kad buto nuosavybė seneliui mirus pereina pačiam židiniui. Tada kitas senelis ar senelė gali tą butą įsigyti, o židinio administracija stato jau kitą apartamentėlį, tuo būdu galėdama priimti daugiau pensininkų.

Kiekvienas šiuo metu Židinyje gyvenęs turi savo pensiją, iš jos gyvena, pats sau verdasi ir tvarkosi, kaip nori. Yra bendras kiemas, sodas, salė pasikalbėti, žiūrėti televiziją ir taip toliau. Jeigu atsirasitų pensijos neturinčių, židinio administracija pasirūpintų tuo seneliu bet didžioji dauguma gauna pensijas ir iš jų pragyvena. Jaunimas atvyksta su savo programomis, o kiti neužmiršta padėti, apilankyti.

Kadangi daug žmonių senelių židiniui pritaria, patys Kalėdų ar kita proga aukoja pinigų židiniui plėsti ir išlaikyti. Ypatingo vairo, išskyrus pačioje pradžioje, nėra. Protarpiais ruošiami pietūs, kurių pelnas skiriamas židiniui.

MARIJONŲ SODYBA IR MUZIEJUS

Prie Aušros Vartų parapijos, kurią aptarnauja jau virš 35 metų, Tėvai Marijonai, yra gražus sodelis. Jo viduryje stovi lietuviškas kryžius su paminkline lenta, atžyminčia Susivienijimo Lietuvių Argentinoje sukaktį. Aplink gražios gėlės ir krūmai. Viename šone yra Nežinomojo kareivio kapo – paminklo, buvusio Kauno Vytauto Didžiojo muziejaus sodelyje replika, padaryta iš įvairaus dydžio ir spalvų akmenų. Iš cemento įmūrytas Vyties kryžius, viršuje lietuviški kryžiaus papuošalai. Tik nuo Lietuvoje buvusio ir sovietų išdraskyto Paminklo skiriasi tuo, kad viduje yra Šiluvos Marijos statula.

Bažnyčios sienoje prie sodelio dabar įmūrytos trys paminklinės lentos, pagerbiančios šv. Cecilijos chorą ir jos vadovą a.a. Rimkevičių.

Kitoje gražaus sodelio pusėje yra Argentinos lietuvių muziejus, didelis kambarys, kurio sienos pavestos į stiklais dengtas lentynas. Muziejus buvo suorganizuotas maždaug per metus tam tikro komiteto, ir nuo to laiko yra muziejaus vedėja, kuri rūpinasi jo išlaikymu ir papildymu.

Muziejuje gausu įvairių gražių eksponatų, kuriuos galima apžiūrėti, pasirašius svečių knygą. Daugelis lankytojų nepagaili aukos muziejaus labui, įmesdami pinigą į didelį stiklinį butelį.

Tarp muziejaus rodomų pirmoje vietoje yra įvairūs Lietuvos kariuomenės medaliai, ordinarai, ženklai, Lietuvos pinigų ir ženklų rinkinys. Stiklo lentynose gausu įvairių rankdarbių, koplytėlių ir kitų liaudies meno dirbinių, senoviškų audinių bei tautinių rūbų. Viena lentyna skirta senoms lietuviškoms knygoms. Yra ir įvairių įdomių dokumentų.

Lietuviai menininkai, skulptoriai ir tapytojai muziejui paskyrė savo darbus. Iš tikrųjų muziejuje jau ankšta, nes yra pririnkta daug rodomų, eksponatų, jų tarpe daug gintaro papuošalų.

KITI DARBAI

Lietuvių parapijos patalpose spausdinamas dvisavaitraštis „Laiškas“, kurį prenumeruoja ir bent keliolika Brazilijos lietuvių. Dabar baigiama ruošti Argentinos lietuvių žinynas, kuriame pora puslapių paskyrė Brazilijos lietuviams, suminėdami pagrindines

draugijas ir asmenis bei svarbesnius Brazilijos lietuvių adresus, naudingus keliautojams ar kitiems.

Kun. Juozas Margis, Rosario miesto, maždaug už 400 km, klebonas, lankėsi Buenos Aires prieš Kalėdas ir pranešė, kad Rosario lietuviai, nors gyvena toli nuo Buenos Aires, lietuviškos veiklos centro, jau pradėjo loteriją, kuria nori sukelti pinigų Jaunimo kongresui, kuris prasidės už metų.

Iš São Paulo Kalėdų metu nuvykęs kun. A. Saulaitis per Kalėdų sumą palinkėjo Brazilijos lietuvių vardu visiems šventų ir džiaugsmingų Kalėdų švenčių. Nuėjęs į gražią vaikams suruoštą Kalėdų eglutę – šventę Lietuvių centre, iš Kalėdų senelio gavo saldinių, kaip ir iš JAV atvykę Romas ir Loreta Kasparai. Eglutės programoje Nelidos Zavickaitės paruošti vaikučiai pagiedojo kalėdinių giesmių ir sulaukė dovanėlių.

Argentinos Lietuvių Centro pirmininkas p. Ruplėnas padovanojo Brazilijos jaunimui 30 egzempliorių puikios knygelės apie Lietuvą, jos istoriją ir kultūrą ispanų kalba.

Nuo sausio 6 Buenos Airėse bus pradėdama radijo programa, kurios jau keleta metų nebebuvo su lietuviška muzika. Programa bus pakartota kas 15 – 20 dienų. Ja rūpinasi Eugenija Rudytė.

Lietuvių centro patalpų priekis buvo kiek atnaujintas, pristatytas skoningas fasadas su Gedimino stulpais ir geru apšvietimu. Dabar numatoma užkandinė, didelę salę ir valdybos kambarį išdažyti ir atnaujinti.

1974 – 1975 m. VASARA

I.

LIETUVIŲ KULTŪROS KURSAS

pravedamas lietuviškai

ISTORIJA GEOGRAFIJA
LITERATŪRA RELIGIJA
MENAS IR MUZIKA
TAUTOSAKA
EKOLOGIJA EKONOMIJA
ŠVIETIMAS

ANTRADIENIAIS ir
KETVIRTADIENIAIS 21,30 val.

II.

LIETUVIŲ KALBOS KURSAS

lietuviškai mokantiems

ANTRADIENIAIS ir
KETVIRTADIENIAIS 20,30 val.

Šv. Kazimiero parapijos patalpose
Rua Juatindiba, 20 -- Parque da
Moóca.

POILSIO KELIONĖJE

Jonas Bagdžius su žmona ir sūnumi Rikardo paskutinėmis 6-mis praeitų metų dienomis automobiliu aplankė seną istorinį Angarados Reis miestą, Rio de Janeiro ir gražiąją vasarvietę Teresopolį. Ten jis buvo užsukęs pas garsų jį Kilimų audėją Stasį Kumpį.

KILIMŲ PARODA

Šis mūsų tautietis, nors invalidas (nupiautos kojos) jau antrą sykį daro savo dekoratyvinių kilimų RYA SMIRNA parodą. Ji vyksta Praça Olimpica Divisão de Turismo patalpose Sausio 1–10 dienomis. Miesto laikraštis „Folha de Teresópolis“ vis apie ją rašo, skelbia. Taip Stasys Kumpis garsina Lietuvos vardą.

PARAMA

Per pas jį apsilankiusį J. Bagdžius ST. KUMPIS įgavė parvežtą – 1975 m. „M. Lietuvos“ prenumeratą – 100 kr., „Liet. Braziliją žodyną“ – 15 kr.; parama Brazil. Lietuvių Bendruomenei – 35 kr.; ir III Pas. Lietuvių Jaunimo Kongresui – 100 kr. (praėjusių metų pradžioje Jaunimo Kongreso reikalams davęs 200 kr.

SVEČIAS IŠ LOS ANGELES

Kalėdų švenčių proga per Buenos Aires į São Paulą užsukęs žurnalistas-rašytojas Juozas Karbutas.

Dar Lietuvoj aktorius, JAV-bes vaidinantis ir režisavo dramų grupė virš 20 metų. Dirbo tarptautniam filmų korespondentų klube Hollywood'e ir rašė filmų reportažus į lietuvių spaudą. Dabar ruošia teatralinės veiklos memuarus 1972 metais atliko ilgą kelionę, kurią aprašė 432 puslapių knygoje „Kelionė aplink pasaulį“.

Šiuo metu lanko Pietų Ameriką. Važinėja, stebi, renka įspūdžius, rašo. Ypač domisi lietuvių gyvenimu, lietuvių Pietų Amerikoje.

MIRĖ

1974 m. gruodžio 20 dieną PRANCIŠKA JANKAUSKIENĖ apie 82 metų amžiaus. Kilimo buvo nuo Kauno. Iš giminių liko tik poros anūku. Gyveno V. Bonilha, už Lapos.

Taip pat gruodžio mėnesi, mirė IEVA ŠEVEIKAITĖ ŽITKUVIENĖ, 77 metų amžiaus. Ilgus metus ji sunkiai sirgo pas dukterį Moniką Mūrininkienę Vila Anastácio.

Sausio 1 d. mirė VICENTAS SABALIAUSKAS, gyvenęs prie Agua Rasa. Palaidotas Formosa kapuose. Mirė jis sulaukęs 76 metų amžiaus. Kiles jis iš Raudondvario. Velionies žmonai, vaikams, anūkams ir giminėms mūsų užuojauta.

MŪSŲ ŽINIOS

LIETUVIŠKA STOVYKLA LIETUVIŠKAM JAUNIMUI

Dédé Juozas organizuoja stovyklą lietuviškam jaunimui. Priimami jaunuoliai ir mergaitės vyresni negu 10 metų, galį susikalbėti lietuviškai ir norį išmokti daugiau.

Stovyklai yra gautos dvi vietos. Jei užsirašys nedidelis skaičius stovyklautojų, stovyklaujama Praia Grande (nes stovyklavietė ne-

didelė); jei atsiras didesnis skaičius bus stovyklaujama prie Cipó privačiame ūkyje su mišku, ežeru, pievomis ir t.t. (nes patalpos gali sutalpinti daug daugiau stovyklautojų).

Užsirašyti Vila Zelinos Klebonijoje. Telef. 63-59-75.

I stovyklą išvykstama sausio 25, grįžtama 1 vasario.

QUO VADIS JAUNIME?

Daug kartų buvo kalbama, kad mūsų jaunimas mus reprezentuoja ne tik parodydamas gražius lietuviškus šokius, bet ir pajėgumą neblogai išgerti. Naujų Metų proga buvo viešai pademonstruota, kad tie gandai yra teisingi. Liūdna yra matyti žmogų tiek išgėrusi, kad jo veiksmai tampa atpalaiduoti nuo proto kontrolės, dar liūdniau, kai tokį „pasilinksminimo“ būdą žmogus pradeda pačiam savo gyvenimo pavasarij, dar beveik vaiko amžiuje.

Tiesiog skaudu, kai toks pasilinksminimas tampa bendruomeniniu veiksmu. Reikėtų atsiminti, kad šitaip pradėjus gyvenimą, niekas negali garantuoti, ar bus turima jėgų sustoti. Galima prisitarti visiškai prie bedugnės krašto.

Tam, regis turime užtektinai pavyzdžių. Kur keliauji jaunime?

Kol dar nevelu, reikia kad susirūpintume, tėvai, auklėtojai, vadovai, ypač pats jaunimas.

Kun. J. Šeškevičius

NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS

rengtas L.K.Šv. Juozapo Bendruomenės ir Choro pavyko puikiai.

I gražiai didelėmis ramunėmis ir balionais papuoštą salę (papuošimui vadovavo K. Miliauskas ir Vincas Tubelis, talkinami kitų ateitininkų) susirinko virš 250 svečių. Stalų papuošimu rūpinosi p. Stasė Kamantauskaitė ir p. Tatarūnienė. Visą parengimą koordinavo St. Maželis ir choro vadovas p. Viktoras Tatarūnas su poniu.

Šio "MŪSŲ LIETUVOS" numerio
GARBĖS LEIDĖJAS yra
Klebonas kun. JUOZAS ŠEŠKEVIČIUS
Jam nuoširdžiausia padėka ir geriausi linkėjimai.
ML Administracija

Bufete dirbo k. moterys ir broliukai. Prie visų parengimo darbų, kaip ir visuomet daug prisidėjo p. P. Šimonis. Nuotaika buvo šventiška. Regis visi svečiai buvo gerai nusiteikę ir patenkinti.

Sutikime dalyvavo trys svečiai iš Amerikos. Įdomu, kad kai po dvyliktos pradėjo karnavalo šokį, du dalyvavo kartu ir rado, kad labai linksma ir gražu, kai tuo tarpu trečias pasipiktino, kad tai visa labai primityvu.

I Naujų Metų sutikimą ateina nemažai ir tų lietuvių, kurie kituose parengimuose nedalyvauja arba mažai dalyvauja.

SUSIRINKIMAS VASARIO 16 REIKALU

Brazilijos Lietuvių Bendruomenės Valdyba turi garbę kvieisti visas organizacijas be išimties dalyvauti susirinkime š.m. sausio 13 dieną 20 valandą Jaunimo Namuose, Vila Zelinoje.

Jame bus svarstomas 16 Vasario bendro minėjimo organizavimas. Visų organizacijų atstovų dalyvavimas yra būtinas.

(pasir.) Algirdas Sliesoraitis
Brazilijos Liet. Bendr.-nės Valdybos pirmininkas

Sausio 12 dieną, tuoj po sumos, Jaunimo Namuose, šaukiamas Šv. Juozapo Vyrų Brolijos

VISUOTINAS SUSIRINKIMAS.

Bus naujos valdybos rinkimai ir metinė darbo veiklos apyskaita.

Narių atsilankymas būtinas.

Šv. Juozapo Vyrų Brolijos
Valdyba

Aliança Litwana Brasileira de Beneficencia e Assist. Social

convida os Senhores Socios para se reunirem em Assembleia Geral Ordinaria a realizar-se no dia 26 de Janeiro de 1975, às 16 horas, em sua sede social à rua Lituania, 67, nesta Capital - afim de deliberarem a seguinte ordem do dia: a) Leitura da ata anterior; b) Relatório da Diretoria; c) Leitura do balanço geral e parecer da Comissão Revisora; d) Eleição da Diretoria, Comissão Revisora e seus suplentes para bienio de 1975 - 76; e) Outros assuntos de interesse da Aliança.

Não havendo numero legal para a reunião em primeira convocação, ficam os Senhores Associados convocados, desde já, para se reunirem em segunda convocação às 18,30 horas, no mesmo dia e local.
São Paulo, 5 de Janeiro de 1975

Presidente - Alexandre Bumblis

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA-CHUVAS DE TODOS OS TIPOS, PARA HOMENS, SENHORAS E CRIANÇAS, MINI-GOMBRIHAS, TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Victor Barros Ltda.

Inst. Estab. 1809147

C. S. C. 02.222.001

R. Coelho Barrocas, 104
V. Prudente

Fones: 274-0577 - (Res. 274-1886)
São Paulo

MŪSŲ LIETUVA

NOSSA LITUANIA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Director responsável
ANTÔNIO AQUINO
Redator: Jonas Kivykas
Administrador: P. Daugintis

METINĖ PRENUMERATA: 36 kt. GARBĖS PRENUMERATA: 170 kt.
Paskiro numerio kaina: 70 centavų. Užuojastos ir sveikinimai nuo 10 kt. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekių mery „Pedro Daugintis“ vardu.

Stripsnius ir korespondencijas redakcija teisi, patvirtinti savo nuožium. Nemasdoti raštai gražinami tik automati paštu. Pasirūpinti stripsniai nedidinau tipiška redakcijos ir leidėjų nuomone. Už skelbimų kaina ir turinį redakcija neatsako. L. laikraštis spausdinamas antradieni. T. odė vietines žinias ir prisiminimai 9 - 10 puslapiams redakcijai ieteiktini neveliau, kaip iki pirmadienio pietu.